

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség Károly-utca 9.
Telefonszám: 305.
Egyes szám ára 10 fillér.

ELŐFIZETÉSI ÁR SZEGEDEN
egész évre K 24— félévre K 12—
negyedévre K 6— egy hónapra K 2—

ELŐFIZETÉSI ÁR VIDÉKEN
egész évre K 28— félévre K 14—
negyedévre K 7— egy hónapra K 2 40

Kiadóhivatal Károly-utca 9.
Telefonszám: 81.
Egyes szám ára 10 fillér.

Szeged, 1914.

III. évfolyam 91. szám.

Szombat, április 18.

Titkos szavazás Szegeden.

(Saját tudósítónktól.) Az 1913. évi XIV. törvénycikk Szegedet is ama kerületek közé sorozza, amelyekben a legközelebbi választáson már a titkos szavazás lép életbe. Azt is tudjuk, hogy Szegeden három kerület lesz, körülbelül a választók számával is tisztában vagyunk, csak éppen azt nem tudjuk, ami talán a legfontosabb, hogy a *titkos szavazás hogyan történik*. Miben áll a titkos szavazás technikája, miképpen fognak Szeged választói az urna elé járulni a jövő évben, hogy megválasszák a három képviselőt? A titkos szavazás technikájáról s az egész szavazási eljárás lefolyásáról részletes és minden tekintetben tájékoztató leírást nyújtunk. Ime a törvénynek a titkos szavazásra vonatkozó rendelkezései:

Titkos szavazásnál a választók borítékba zárt szavazólappal szavaznak. A szavazólapok befogadására szolgáló borítékokat a belügyminiszter egységesen állíttatja elő olyan át nem látszó papírból, amely a borítékba helyezett szavazólappal sem tartalmát, sem színét el nem árulja. A boríték 12 centiméter nagyságú és el van látva az ország címerével. A belügyminiszter a központi választmányának kellő időben megfelelő mennyiségű borítékot küld. A központi választmány, mihelyt a választási elnök a jelöltek neveit bejelentette, nyomban intézkedik, hogy kézírással vagy szokszorosítással minden jelölt számára az illető jelölt nevével ellátott legalább annyi szavazólap állíttassék elő, ahány választó van a választókerületekben. Az összes szavazólapokat 8:10 cm. nagyságban és egyenlő vastagságú és minőségű papírból, de az illető választókerület minden jelöltje számára más-más színben kell készíteni.

A központi választmány a belügyminiszter által megküldött hivatalos borítékokból és külön-külön mindegyik jelölt szavazólapijából gondosan elzárt és lepecsételt csomagokban legalább annyi példányt küld minden szavazatszedő küldöttségnek, ahány választó van a szavazókerületben. A szavazatszedő küldöttség a szavazás megkezdése előtt a bizalmiférfiak jelenlétében megvizsgálja a szavazólapokat és borítékokat tartalmazó csomagok sértetlenségét, azután felbontja azokat s ha valamelyik jelölt szavazólapijából vagy a borítékból a kellő mennyiség nem állana rendelkezésére, a hiány pótlásáról gondoskodik. A szavazatszedő küldöttség elnöke a szavazás megkezdése előtt kihirdeti, hogy melyik jelöltnek milyen színű a szavazólapja.

A szavazás megkezdése előtt a szavazatszedő küldöttség köteles meggyőződést szerezni arról, hogy az asztalra állított urna üres. Ugyanezen vagy közvetlen emellé kell elhelyezni a szavazólapok befogadására szolgáló borítékokat. Avégből, hogy a szavazó észrevétlenül helyezhesse szavazólapiját a borítékba, a szavazóhelyiségnek egy közvetlenül belőle nyíló mellékszobával kell bírnia, vagy pedig magában a szavazóhelyiségben kell erre a célra egy vagy több elrekesztett fiülkét berendezni. A mellékszobában vagy az

elrekesztett fiülkében a szavazólapokat jelöltek szerint elkülönítve és egyszerre csak kisebb készletben kell az asztalon elhelyezni. Ha a készlet fogytán van: az elnök újabb készlet elhelyezése iránt intézkedik.

A szavazat leadása azzal kezdődik, hogy a választó a szavazatszedő küldöttség asztalához lép és szavazásra bocsátása után az elnöktől egy borítékot vesz át. A választó kérelmére az elnök köteles megmagyarázni, hogy az egyes jelöltek milyen színű a szavazólapja. Ezután a választó a mellékszobába vagy az elrekesztett fiülkébe megy, ahol annak a jelöltnek a szavazólapiját, akire szavazni akar, a borítékba helyezi és a borítékot lezárja. Innen visszamegy a szavazatszedő küldöttséghez és a szavazólapot tartalmazó borítékot átadja az elnöknek, aki *felbontatlanul* és úgy, ahogy a szavazatszedő küldöttség minden tagja szemmel tartassa, *azonnal az urnába helyezi*.

Külpolitikánk.

Harden lapjának, a Zukunftnek utolsó számában Gelber Adolf, ez a jeles osztrák író, kinek néhány év előtt a királyról és a trónörökösről írott pompás két esszéje jelent meg, Berchtold politikájáról ír rendkívül figyelemreméltó tanulmányt.

Külpolitikához, diplomáciához hozzászóló laikusnak a dolgok ismeretével nem bírónak nagy vakmerőség, majdnem bűn. Ezt a tételt igazolja Gelber tanulmánya, ki Berchtold politikáját teljesen elmentés szempontból bírálja meg, mint a milyen szempontból a monarchia sajtója azt eddigelé beállította. Aehrenthalról szól előbb, kiről megállapítja, hogy könnyebb helyzete volt, mint Berchtoldnak, mert kitűzött célt követhetett, Bosznia megszerzését. Berchtoldnak már ilyen kitűzött célja nem volt, de nem is lehetett. Amit Gelber a balkáni szövetségről, annak tendenciájáról és Berchtold sikereiről, igen, sikereiről ír, az, ha csak feltevés, akkor szédítően fantasztikus, ha valóság, akkor egyszerűen megdöbbentő.

Azt írja Gelber, hogy Oroszország a balkáni államok szövetségét nem Törökország ellen hozta össze, hanem a *monarchia ellen*. Az első balkáni szövetségnek még nem volt ilyen célzata, a szövetség megalkotására a török reformtörekvések adtak okot és az, hogy Törökország Arméniában új hadtesteket akart felállítani. Az orosz külpolitika érezte, hogy ha a japán háború által meggyengült presztízse révén Európában is letört tekintélynek utolsó részét elharácsolja a török újjaeledés, akkor az orosz jövő nagyon bizonytalan lesz. Ezt volt ellensúlyozandó a balkáni szövetség, mely Bosznia anneksziója után monarchiaellenes céltatot vett. De tagja volt ennek a szövetségnek Bulgária és Berchtold módját ejtette annak,

Azt a választót, aki a mellékszobában, vagy az elrekesztett fiülkében hosszabb ideig tartózkodik, mint amennyi a szavazólappal kiválasztására és borítékba helyezésére kétségtelenül elegendő, az elnök csengettyűszóval vagy más alkalmas jellel szavazata leadására figyelmezteti. Ha a választó szavazatát a figyelmeztetés után sem adja le, az elnök a szavazás lehetőségét rá nézve egyelőre megszüntnek jelenti ki és a következő választót bocsátja a szavazásra. A szavazástól ilyen módon elesett választó újabb szavazásra csak a törvényes záróra után, illetőleg az elnöki záróra alatt jelentkezhetik. Azt a szavazólapot, amelyet a választó nem a hivatalos borítékban, vagy ismertetőjellel ellátott borítékban akar leadni, továbbá annak a választónak szavazólapiját, aki az elnök felhívására sem megy a mellékszobába, vagy az elrekesztett fiülkébe, az elnök el nem fogadhatja.

hogy Bulgáriát figyelmeztesse, miszerint az igazi ellenség nem a monarchia, hanem Törökország. Ott, Törökország ellen való diadalmas háború révén kecsegtet a területi nagyobbodás, az igazi diadal, az értékes eredmény. Valóban, Bulgáriának egy törökellenes háború volt az érdeke és Görögországnak is ez volt az érdeke, amit egyébként az elért eredmények világosan megmutattak. Csak Szerbia lett volna hajlandó orosz parancsszóra ellenünk törni. De ez a hajlandóság már le volt sújtva, mikor a két szövetséges fegyverkezése az ellentétes irányba, a török ellen volt hajlítva. Gelber azt mondja, *ez Berchtold politikájának eredménye*. Lehet és ha az, akkor nagy eredmény!

Ezután a második balkáni háborúról szól a tanulmány írója. Utal arra a feltűnő jelenségre, hogy mikor a szerbek Durazzo és a montenegróiak Szkutari ellen vonultak, Berchtold *az utolsó pillanatig késett a tiltakozással*. Akkor tiltakozott, mikor a szerbek már biztosnak vélték magukat a tengerparton. Természetes, hogy ezt olyan elkeseredés követte szerb oldalon, olyan fellángolása a haragnak, melynek valahol ki kellett törni. És akkor belátták a szerbek, hogy a Bulgáriával kötött szerződés rájuk nézve előnytelen, nekik kárpótolni kell magukat Macedóniában. Hát kárpótolták magukat a második balkáni háborúban, amelynek az lett az eredménye, hogy *darabokra tört hosszú időkre a balkáni szövetség*. Annak újabb összehozhatóságát Oroszország nem remélheti. És mert Bulgáriára feltétlenül számítani a monarchiának mégsem lehet, tehát Berchtold kieroszakolta Albánia megalkotását és Albánia mint egy sarkantyú van beleütve a Balkán testébe.

Azt mondja Gelber, hogy Berchtold elérte azt, hogy valahányszor Oroszország a monarchia ellen felemelte fegyverét, *ezt*